

1. KUVATAIDE

1.1. KUVATAITEEN OPETUS KUOPION KANSALAI SOPISTOSSA

Kuopion kansalaisopistossa opetetaan kuvataidetta aikuisopiskelijoille sekä lapsille ja nuorille. Lasten ja nuorten opetus kuuluu pääsääntöisesti taiteen perusopetuksen piiriin. Taiteen perusopetuksella on oma opetussuunnitelmansa, tämä opetussuunnitelma koskee muuta kuvataiteen opetusta kuin taiteen perusopetus.

1.2. KUVATAITEEN OPETUKSEN TAVOITTEET

Kansalaisopiston opetus on avointa kaikille. Jokainen opiskelija aloittaa opiskelun omista lähtökohdistaan ja asettaa itse omat tavoitteensa. Elinikäisen oppimisen periaate ja erilaisten oppimistyylien huomioiminen ovat opetuksen suunnittelun lähtökohtia.

Taideharrastuksen myötä havaintokyky, värien käyttö, muotojen ja materiaalien hallinta kehittyy. Kyky ymmärtää taidetta ja visuaalista ympäristöämme sekä omaa ja muiden kulttuuria syvenyy. Oma ilmaisu ja luovuus rikastuvat.

Taide tarjoaa mahdollisuuden arjesta irtautumiseen, hiljentymiseen, iloon ja elämyksiin. Ryhmässä opiskelu ja osallistuminen ovat opiston taideryhmissä tärkeässä asemassa.

Taiteen opiskeluun sisältyy konkreettista tietojen ja taitojen karttumista, havaintojen tekemistä itsestä ja ympäristöstä sekä mm teosten ja teemojen sisällöllistä pohdintaa.

Taideharrastus tukee yksilön hyvinvointia.

1.3. OPETUKSEN SISÄLLÖT

Opetusta järjestetään monipuolisesti eri kuvataiteen alueilta. Kursseilla perehdytään kunkin tekniikan materiaaleihin ja työmenetelmiin. Opetus etenee teknisistä kokeiluista ja harjoituksista kohti oman persoonallisen ilmaisun löytymistä. Keskeisiä elementtejä ovat kuvallisen ilmaisun perusteet (sommittelu jne), tutustuminen taidehistoriaan ja nykyaiteilijoihin sekä erilaisiin visuaalisen kulttuurin osa-alueisiin ja ilmiöihin.

Opetettavia aineita ovat mm:

- Piirustus ja maalaus
- Kuvanveisto
- Grafiikka
- Valokuvaus ja kuvankäsittely sekä video
- Keramiikka
- Posliininmaalaus
- Lasitekniikat
- Kalligrafia

1.4. OPETUKSEN TOTEUTUS

Opetusta järjestetään sekä aloittelijoille että pidempään harrastaneille.

Tavoitteena on kaikkien oppijoiden yhdenvertainen huomioiminen, tasa-arvoinen kohtaaminen sekä erilaisten toiveiden kuuleminen ja niihin vastaaminen. Oppijoiden erilaiset lähtökohdat, kokemukset sekä aikaisemmat tiedot ja taidot pyritään huomioimaan opetustilanteissa. Jokainen opiskelija etenee omalla tahdillaan.

Tekemällä oppiminen painottuu kuvataiteen opiskelussa. Opettaja antaa tehtäviä, joiden kautta tutkitaan ja kokeillaan opittavia asioita. Opiskelijoita tuetaan löytämään annettuun tehtävään oma näkökulma. Toisinaan opiskelijat työskentelevät omien ideoiden pohjalta ilman erillistä opettajan antamaa tehtävää. Vapaampi työtapo mahdollistaa oman ilmaisun kehittymisen.

Kuvien katselu, kuvista keskustelu sekä tutustuminen taidehistoriaan kulkevat tekemisen rinnalla. Opiskelu on kokemuksellista ja vuorovaikutteista. Opetusvälineistö on havainnollistavaa ja konkreettista (esim. opettaja näyttää opittavan tekniikan työvaiheet). Visuaalista aineistoa (mm. kuvia ja malliesineitä) hyödynnetään paljon.

Henkilökohtainen ohjaus ja kannustus on tärkeää. Vuorovaikutus ryhmässä sekä dialogisuus ovat keskeisiä tiedon rakentelun keinoja kuvataideopetuksessa.

Kurssin rakenne ja käytettävät opetusmenetelmät valitaan opetettavan taiteen lajin ja tekniikan mukaan.

Työskentelyn puitteet pyritään järjestämään kaikissa opetuspaikoissa niin, että työskentely on mukavaa, tarkoituksenmukaista ja turvallista. Työturvallisuuteen liittyviä erityispiirteitä kuvataiteen opetuksessa ovat mm: riittävä tuuletus, materiaalien säilytys, suojaimet ja riittävä valaistus. Vastuupettaja/suunnittelija ja kurssin opettaja yhdessä huolehtivat siitä, että opetustilat ja välineet ovat kunnossa. Kansalaisopiston kaikissa luokissa työskentelee useita eri ryhmiä ja opettajia. Kukin ryhmä osaltaan vastaa siitä että luokat ja varastotilat pysyvät kunnossa.

Opiskelijat hankkivat itse omat taidetarvikkeensa suurimmalla osalla kursseista. Opettajat neuvovat materiaalihankinnoissa. Opiskelijoita ohjataan panostamaan laadukkaisiin materiaaleihin ja kestäväen kehityksen mukaisiin työtapoihin.

1.5. OPISKELIJAT

Opistolla on kuvataideryhmiä sekä aloittelijoille että pidempään harrastaneille. Kurssisuunnittelun ja opintoneuvonnan avulla opiskelija löytää itselleen sopivan ryhmän. Monissa ryhmissä taitotasoltaan erilaiset oppijat opiskelevat yhdessä. Parhaimmillaan tämä rikastuttaa oppimisen tuloksia. Oppiminen on vuorovaikutuksellista ja ryhmä on tärkeä voimavara oppimisessa.

Opetusta järjestetään monipuolisesti sekä päivällä että ilta-aikaan ja viikonloppuisin. Näin huomioidaan työssäkäyvät ja mm. eläkeläisharrastajat.

Tavoitteena on mahdollistaa taiteen opiskelu kaikille.

1.6. OPETTAJAT

Ainealueen kurssitarjonnan kokonaisuudesta vastaa vastuuopettaja/suunnittelija. Vuosittain rekrytoidaan tarvittava määrä tuntiopettajia, joilla on osaamista monipuolisesti eri taiteen aloilta. Tuntiopettajat suunnittelevat opetuksen sisällöt oman alansa ammattitaidolla.

Opettajien osaamista tuetaan perehdytyksen, koulutuksen ja pedagogisen keskustelun keinoin. Vastuuopettajat/suunnittelijat toimivat tuntiopettajien perehdyttäjinä ja tukihenkilöinä opetukseen ja kurssien käytännön toteutukseen liittyvissä asioissa.

1.7. ARVIOINTI

Oppimisen arviointi

Oppimisen arviointi on kuvataideryhmissä jatkuvaa. Työn edetessä opettaja ohjaa, neuvoo ja antaa kannustavaa palautetta. Töitä pyritään laittamaan esille pitkin lukukautta. Omien ja muiden opiskelijoiden töiden näkeminen on oppimisen kannalta mielekästä. Töistä keskusteleminen ryhmässä on hedelmällistä ja rakentava palaute vie eteenpäin. Vuosittaiset näyttelyt ovat tärkeä osa oppimisen arviointia.

Toteutuksen arviointi

Opettaja huomioi kurssin sisältöjen suunnittelussa opiskelijoiden toiveita ja taitotasoja. Opiskelijoilla on mahdollisuus vaikuttaa opetuksen sisältöihin.

Kursseista kerätään palautteita vuosittain. Seuraavan lukuvuoden kurssitarjontaa suunniteltaessa kurssien onnistumista ja arvioinnin tuloksia tarkastellaan ja hyödynnetään yhdessä opettajien kanssa.